

Vértesalja Önkormányzati Társulás Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2022. évi beszámolója

A Vértesalja Önkormányzati Társulás Csákberény és **Csókakó** településeken a család- és gyermekjóléti szolgáltatást a személyes gondoskodás keretében olyan ellátásként biztosítja, amelyben megvalósul a gyermek és a család legjobb érdekének figyelembevétele.

A család- és gyermekjóléti szolgálat feladatai:

Törvényi szabályozás:

- 1993. évi III. törvény. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat általános feladatait:

- ellátások teljesítésével (gondozással),
- ellátások közvetítésével (szolgáltatás),
- szervező tevékenységgel (szervezés)

biztosítja.

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. Ezt a szolgálat személyes segítő kapcsolat keretében valósítják meg.

A gyermekjóléti szolgálat elsősorban a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának, de nem hagyja figyelmen kívül az olyan társadalmi problémákat (iskolázatlanság, munkanélküliség, alkoholizmus), amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre.

A gyermekjóléti feladatok megvalósulását a komplex családgondozás, a családlátogatások, a felvilágosítások, információnyújtás, a tanácsadás, vagy családterápia, a családkonzultációs lehetőségek, a segítő beszélgetések, kérelmek, beadványok segítése, adományok közvetítése szolgálja.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató intézmény, a közoktatási intézmény, a rendőrség, valamint ügyészség, bíróság, a pártfogyói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat, munkaügyi hatóság jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A kapott jelzés alapján a családsegítést nyújtó szolgáltató, intézmény feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a családsegítés céljáról, tartalmáról.

Családsegítő szolgáltatás keretében a családsegítő ellátásokat közvetít, szervezési tevékenységeket végez. A feladatellátás fő pillére a családsegítő és a szolgáltatást igénylő együttműködése és a kölcsönös bizalmon épülő szoros kooperáció, melynek tartalma és menete írásbeli együttműködési megállapodásban kerül rögzítésre.

A megállapodás tartalmazza a szolgáltatást igénybe vevő személy problémáját, az elérendő cél érdekében megvalósítandó feladatokat, és azok prioritását, az együttműködés módját, a folyamatba bevonandó szolgáltatókat, intézményeket, a találkozások rendszerességét, a segítő folyamat várható eredményét és a lezárás várható időpontját.

A családsegítés a szolgáltatást igénybe vevő otthonában, családi környezetében tett látogatások, valamint a családsegítő szolgálatnál folytatott segítő beszélgetések, és segítő munkaformák útján valósul meg. A segítő munkaformák különösen a szociális esetmunka, a szociális csoportmunka és a közösségi szociális munka. A szociális esetmunkát végző személy az esetfelelős.

A családsegítésnek – a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira.

A gyermek testi, lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásról való tájékoztatás, a támogatáshoz való hozzájutás segítése
- tanácsadás (mentálhigiénés, nevelési) ill. a tanácsadások igénybevételének lehetőségéről tájékoztatás, segítségnyújtás a tanácsadás felkeresésében
- szociális válsághelyzetben élő várandós anya segítése, támogatása
- hivatalos ügyek intézésének segítése, szükség esetén támogatások megállapításának, ellátások igénybevételének kezdeményezése

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése
- a veszélyeztető okok feltárása, javaslat készítés ezek megoldására
- együttműködés a közoktatási intézményekkel, az egészségügyi szolgáltatókkal, különösen a védőnői szolgálattal, a háziorvosokkal, házi gyermekorvossal, valamint más érintett személyekkel és szervezetekkel

A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- a családgondozás, a család működési zavarainak oldása, elhárítása
- családi konfliktusok megoldásának elősegítése különösen a válás, a gyermekelhelyezés, a kapcsolattartás esetében

A családsegítés keretében biztosítani kell

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,

- a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A *családgondozást* szakirányú végzettséggel rendelkező szakember látja el. A családgondozó személyes segítő kapcsolat keretében támogatja és segíti a gyermeket és annak szülőjét, törvényes képviselőjét, a szolgáltatást igénylőt a veszélyeztető körülmények kialakulásának elhárításában, ill. a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében, a gyermek gondozásában, ellátásában, valamint személyisége kedvező irányú fejlődésének elősegítésében.

A szakember a családgondozást tervezett módon, határidők megállapításával végzi.

Családgondozási formák:

➤ **Eseti ellátás:** Információ gyűjtés, tanácsadás, hivatalos ügyintézés; ez a három segítségnyújtási forma szorosan összefügg. Amennyiben az első interjú során megoldható az ügyfél problémája, a családsegítőnek további tennivalója nincs.

Önkéntes ügyfelek részesülnek eseti ellátásban személyre, helyzetre szabott általános vagy célzott tájékoztatás ellátásról, szolgáltatásról, a hozzáférés módjáról, az ellátások, szolgáltatások tartalmáról.

Csókakőn eseti ellátásban a 2022. évben 3 fő részesült.

➤ **Alapellátásban történő családgondozás a család együttműködésével**

A jelzőrendszer által küldött jelzés alapján vagy a gyámhatóság felhívására kerül kapcsolatba a segítő szakember a gyermekkel, törvényes képviselőivel. A jelzést követő 3 munkanapon belül a szolgálat felveszi a kapcsolatot a családdal. A szolgálat tájékoztatja a jelzést tevőt a további intézkedéséről.

A kliens önként is kérhet segítséget a szolgálattól. Az első interjú alkalmával a családgondozó meghallgatja a kliens panaszát és tájékoztatja őt jogairól, a probléma/problémák megoldását elősegítő támogatásokról, ellátásokról valamint az intézmény által nyújtott szolgáltatásokról, ezek igénybevételenek módjairól.

A családgondozás során segíti a gyermeket, ill. a szülőt a különböző támogatások, ellátások, szolgáltatások hozzájutásában, hivatalos ügyeinek intézésében.

A családgondozó elsődleges feladata, hogy bizalmi kapcsolatot építsen ki a klienssel, hiszen a problémák okainak feltárásához a kliens őszintesége, együttműködése elengedhetetlenül szükséges. A problémák megoldása érdekében a családsegítő a családdal közösen megállapodást készít, melyben rögzítésre kerülnek a kliens, valamint a családsegítő általi vállalások, feladatok, határidő megállapításával. A találkozások rendszeressége függ a kialakult helyzet súlyosságától, de figyelembe kell venni a család kialakult életritmusát, munkarendjét.

Amennyiben szükséges a családsegítő az ügyben érintett jelzőrendszeri tagokkal is felveszi a kapcsolatot és bevonja a megállapodás elkészítésébe, megvalósításába.

Ha a gondozás során újabb problémák merülnek fel, az annak megoldására irányuló feladatokat írásban rögzíti és kapcsolja a megállapodáshoz.

A családsegítő határidő szerint, de legalább félévente értékeli, évente pedig felülvizsgálja a családgondozás eredményességét, szükségességét.

Ha a gondozás együttműködés hiányában vagy más okból eredménytelen és ez a gyermek egészséges testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését veszélyezteti, akkor a családsegítő kezdeményezheti védelembé vételét, a Fejér Megyei Kormányhivatal Móri Járási Hivatal Gyámügyi Osztályán, a Móri Család- és Gyermekjóléti Központ együttműködésével. Lehetőség szerint a javaslatétel előtt esetkonferenciát vagy esetmegbeszélést tart.

Csókakőn 5 család állt együttműködő gyermekjóléti családgondozás alatt.

➤ Örökbefogadással kapcsolatos feladatok

A gyermek örökbe fogadhatóvá nyilvánítására irányuló eljárás során a gyámhivatal megkeresésére a családsegítő környezetanulmányt készít az örökbe fogadni kívánó szülőknél, tapasztalatai alapján véleményt ad arról, hogy az örökbefogadás a gyermek érdekét szolgálja-e. Az örökbeadást követően figyelemmel kíséri a gyermek ellátását, szülő-gyermek kapcsolat alakulását, a gyermek beilleszkedését.

2022-ben nem látott el örökbefogadással kapcsolatos feladatokat a szolgálat.

➤ Nevelésbe vett gyermek vérszerinti szüleinek családgondozása

Nevelésbe vétel esetén a gyermekjóléti szolgálat a családjából kiemelt gyermek vérszerinti szüleit gondozza. A családsegítő feladatait az egyéni elhelyezési tervben a gyámhivatal rögzíti. Elősegíti a szülő-gyermek közötti kapcsolat helyreállítását, támogatja a kapcsolattartást, valamint közreműködik a szülők életkörülményeinek javításában. A folyamatos és időszakos kapcsolattartásra felkészíti a szülőt.

Ezt személyes segítő kapcsolat valamint szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való hozzájutás keretében valósítja meg. Kapcsolatot tart a gyámmal, a nevelőszülővel továbbá a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal is.

A családsegítő az évenkénti felülvizsgálat alkalmával tájékoztatja a gyámhivatalt a szülők életkörülményeinek, szociális-és lakáshelyzetének alakulásáról és a szülő-gyermek közötti kapcsolattartásról. Ennek tükrében javaslatot tesz a nevelésbe vétel fenntartásáról, megszüntetéséről a helyzetértékelő adatlapon.

2022. évben nem került egy gyermek sem nevelésbe a településeken.

A 2016.január 1. napján életbe lépett jogszabályi változások a család- és gyermekjóléti központok hatáskörébe helyezte a következő ellátási formákat, melyekben a helyi családsegítő végzi a segítő munkát.

➤ Védelembé vétel

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembé veszi.

A gyámhatóság - a gyermekjóléti központ javaslatának figyelembevételével - védelembé veheti. A védelembé vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a gyámhatóság felhívja a gyermekjóléti központot a védelembé vételhez kapcsolódó gyermekjóléti szolgáltatási feladatok esetmenedzselésének ellátására, és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tesz.

Védelembe vétel esetén az esetmenedzser a klienssel valamint az érintett szakemberekkel közösen elkészíti a nevelési-gondozási tervet. A nevelési-gondozási tervbe határidővel rögzített feladatok kerülnek, melyek teljesítését az esetmenedzser/ családsegítő nyomon követi, eredményességét a megjelölt határidők szerint ellenőrzi. A klienssel valamint a jelzőrendszeri tagokkal történő kapcsolattartás idejét, rendszerességét is fel kell tüntetni.

A családgondozás során, szükség szerint módosítja, kiegészíti a nevelési-gondozási tervet. A családsegítőnek a találkozások alkalmával törekednie kell a bizalmi kapcsolat kiépítésére, hiszen a problémák megoldása csak akkor lehetséges, ha azok okait sikerül feltárni. Ehhez a kliens őszintesége, együttműködése szükséges.

A tapasztalatok alapján egy-egy kialakult élethelyzet háttérében több, összefüggő probléma áll. Ezért is szükséges, hogy a szakemberek egymással együttműködve, közösen megfogalmazott terv szerint segítsék a családot. A szakemberek közötti kommunikációt, együttműködést az esetmenedzsernek kell koordinálnia.

2022. évben 4 gyermek állt védelembe vétel alatt a szolgálatnál (1 család).

Szervezés keretében ellátott tevékenységek:

- Észlelő és jelzőrendszer működtetése
- Esetkonferencia tartása
- Szakmaközi megbeszélés szervezése, vezetése
- Együttműködés szakmai fórumokkal, egyesületekkel
- Együttműködés civil szervezetekkel

A család- és gyermekjóléti szolgálat gondozási tevékenysége Csókakő településen (2022).

Sor-szám	Gondozási típus	Alapellátásban történő gondozás	Védelembé vétel	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Ideiglenes hatállyal elhelyezés	Átmeneti nevelt	Tartós nevelt	Összesen (a-f oszlopok összege)	Tanácsadás keretében történő ellátás (egyszeri)
	Kor	a	b	c	d	e	f	g	h
1	0-2 éves	0	0					0	
2	3-5 éves	3	1					4	
3	6-13 éves	2	3					5	
4	14-17 éves	1	0					1	
5	18- éves	6	2					8	3
10	Összesen	12	6	0	0	0	0	18	3
11	Ebből nő	7	3					10	3
12	Családok száma	5	1					6	3

Szolgáltatást együttműködési megállapodással igénybe vevők hozott problémái Csókakő településen 2022-es évben (halmozott adat)

SORSZÁM	KEZELENDŐ PROBLÉMA	KEZELENDŐ PROBLÉMA SZÁMA
		Csókakő
1.	ANYAGI	2
2.	GYERM. NEV.	5
3.	GYERM. BEILL. NEHÉZSÉG	1
4.	MAGATARTÁSZAVAR	1
5.	CSALÁDI KONFL.	5
6.	CSALÁD ÉLETVITEL	4
7.	SZÜLŐI ELHANYAGOLÁS	0
8.	CSAL. BELÜLI BÁNT.	0
9.	FOGY./RET.	1
10.	SZENV. BETEGSÉG	1
11.	LELKI- MENTÁLIS	3
12.	FOGLALKOZTATÁSSAL KAPCS.	3

A szolgálat szakmai tevékenysége Csókakő településen (2022).

Sorszám	Szakmai tevékenység megnevezése	Csókakő	
		Szakmai tevékenység száma	Szolgáltatásban részesülők száma
1.	INFO. NYÚJTÁS	21	21
2.	SEGÍTŐ BESZÉLGETÉS	82	21
3.	TANÁCSADÁS	34	21
4.	HIV. ÜGYEK INTÉZÉSE	9	9
5.	CSALÁDLÁTOGATÁS	37	21
6.	KÖRNYEZETTANULMÁNY	3	3
7.	ÁTIRÁNYÍTÁS	13	10
8.	VÉDELEMBE VÉTEL	1	4
9.	KONFLIKTUS KEZELÉS		
10.	SZAKMAKÖZI MEGBESZÉLÉS	6	
11.	ESETKONFERENCIA	1	
12.	ÖRÖKBEOG.		
13.	ADOMÁNY	1	1
14.	SZOC. VÁLSÁGHELYZETBEN LÉVŐ VÁRANDÓS		
15.	JÁTSZÓHÁZ		
16.	KORREPETÁLÁS		
17.	TÁBOR		
18.	JELZÉS	7	7
19.	ESETI	3	3
20.	EGYÉB	1	

A beszámolót a jelzőrendszer tagjaival együtt gondolkodva, velük összehangolva állítottam össze.

Kérem a beszámoló elfogadását.

Csókakő, 2023. február 16.

Dégi Imre

családsegítő